

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : ศักยภาพและโอกาสของการจัดตั้งตลาดซื้อขาย
สินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน : นางสาวยุพา นาคา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ : ผศ.วสันต์ ศิริพล ประธานกรรมการ
ดร. อัญชติ แจ่มเจริญ กรรมการ
ผศ.สุวัฒน์ ยิบมันตะศิริ กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือ (1) ศึกษาถึงศักยภาพและโอกาสของการจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และ (2) ศึกษาถึงบทบาทของรัฐบาลในการจัดตั้งตลาดนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้จากการออกแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ได้แก่ เกษตรกร ภาคเอกชนที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ เกษตรกร 82 ราย ภาคเอกชน 56 ราย และภาครัฐ 50 ราย

ผลการศึกษาพบว่าศักยภาพในการจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในปี 2541 ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตลาดนี้เป็นจำนวนมาก ยังไม่ทราบเรื่องการจัดตั้งตลาดนี้ ทั้ง ๆ ที่กระทรวงพาณิชย์ได้ประชาสัมพันธ์ไปแล้ว แต่ยังมีเกษตรกรร้อยละ 89.02 ภาคเอกชน ร้อยละ 60.71 และภาครัฐ ร้อยละ 48.00 ยังไม่ทราบเรื่องนี้เลย

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาพบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฝ่าย รู้ว่าการจัดตั้งตลาดนี้จะมีประโยชน์มาก กล่าวคือ มีเกษตรกรร้อยละ 85.37 ภาคเอกชน ร้อยละ 98.21 และภาครัฐร้อยละ

ละ 96.00 เห็นว่าการจัดตั้งตลาดนี้จะเป็นประโยชน์ที่จะก่อให้เกิดราคาสินค้าเกษตรมีเสถียรภาพ ลดต้นทุนการผลิตทั้งสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและทำให้รัฐสามารถลดงบประมาณที่ใช้ในการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตรลงไป แสดงว่ายังมีโอกาสค่อนข้างสูงในการจัดตั้งตลาดนี้

อย่างไรก็ดี การจัดตั้งตลาดนี้ยังมีข้อจำกัด คือ (1) ขาดกฎหมายควบคุมตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2) ปัญหาด้านการขนส่งและการเก็บรักษาสินค้าเกษตร (3) สถาบันเกษตรกรยังไม่เข้มแข็งพอ และ (4) การประชาสัมพันธ์เรื่องนี้ยังมีไม่มากพอและไม่ทั่วถึง

บทบาทของรัฐบาล ที่จะทำให้การจัดตั้งตลาดนี้ประสบผลสำเร็จมีดังนี้ คือ (1) ภาครัฐควรออกกฎหมายมารองรับและควบคุมตลาดนี้ (2) ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านการผลิต ด้านการตลาด โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น พร้อมนี้ รัฐบาลควรมีการปรับปรุงระบบตลาดกลางและตลาดข้อตกลงที่อยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพ (3) ภาครัฐควรเพิ่มการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง (4) พัฒนาองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (5) หน่วยงานของรัฐบาลที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรควรเป็นหน่วยงานเดียวกัน (6) ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาและวิจัยด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรมากยิ่งขึ้น และ (7) นโยบายและมาตรการทางด้านราคาและปริมาณสินค้าเกษตรของภาครัฐต้องชัดเจนและแน่นอน

Independent Study Title	Potential and Opportunity of Establishing Agricultural Futures Market of Thailand		
Author	Miss Yupa Naka		
M.Econ.	Economics		
Examining Committee :	Assistant. Prof. Vasant	Siripool	Chairman
	Lecturer. Dr. Anchalee	Jengjalern	Member
	Assistant. Prof. Suwarat	Yipmantasiri	Member

Abstract

The objectives of this study were : (1) to study the potentials and opportunities in establishing Agricultural Futures Market of Thailand (AFMT), and (2) to find out the roles of the Thai government in this matter.

Data used in this study was from designed questionnaire for interviewing 3 parties concerned with AFMT, i.e. (1) the farmers, (2) the agricultural product traders, and (3) the relevant government officials from Ministry of Commerce, Ministry of Agriculture and Co-operatives, and Ministry of Interior. This study interviewed 82 farmers, 56 agricultural product traders, and 50 relevant government officials.

The results of this study indicated that the potentials of establishing AFMT in 1998 which launched by Ministry of Commerce were rather low. This due mainly to the 3 concerned parties rarely know about this programme even though Ministry of commerce had already publicizing information and public relation this programme for quite some times. But there still were 89.02 % of farmers, 60.71 % of agricultural traders, and 48.00 % of relevant government officials did not know this programme at all.

However, the study found that almost all of the participants of the 3 parties realized the usefulness of this programme. The study showed that 85.37% of the farmers, 98.21% of the agricultural product traders, and 96.00% of relevant government officials agreed that the establishing of AFMT would be beneficial to all participants in terms of: (1) price stability of agricultural products, (2) cost reduction for both agricultural and agro-industrial products, and (3) tremendous budget reduction on agricultural product price intervention programme of the government. This implied that there existed high opportunity in establishing AFMT.

However, AFMT programme encountered the following obstacles i.e. (1) there exist no law for controlling AFMT, (2) transportation and storage facilities of agricultural product problems, (3) weak farmers organization leading to weak bargaining power of them, and (4) inadequate of the public information and public relation to all concerned parties.

To overcome the shortcomings of this programme, the government should play the following roles i.e. (1) issue and promulgate Agricultural Futures Market of Thailand's Law, (2) develop agricultural products, markets and basic infrastructures etc. continuously, (3) publicize information and promote public relation to all concerned parties in order to make them gain correct knowledges and understandings, (4) develop and strengthen farmers organization, (5) government office in charge of agricultural product and marketing should be operate under one roof, (6) support further agricultural product and marketing study and research, and (7) the policies and measures in both price and quantity of agricultural products should be clear and precise.